

get az Északpesti Református Egyházmegyéhez csatolták. Csak Pilismarót és Dömös maradt a dunántúli püspökségben.

A történeti részt a két egyház irataiból, dokumentumaiból összeállított szemelvények követik. Találunk itt, többek között, részleteket egyházközségi jegyzőkönyvekből, prédikátori és tanítói díjleveleket, panaszleveleket, az uradalomhoz intézett kérelmet, feljegyzéseket templom- és harangszentelő hálaünnepekről, lelkészi és gondnoki életrajzokat, tanfelügyelői véleményeket, viszálykodó házastársak békítgetéséről, büntetéseiről, valamint tanítók jutalmazási és fegyelmi ügyeiről eseteleírásokat. A kordokumentumok betűhív közlése, valamint a könyv képanyaga hitelesíti a történeti részben leírtakat.

Szerzőnk a mű végén – mintegy összegzőként – közzé teszi az egyházban működő rendes-, segéd- és helyettes lelkészek, a két iskola tanítóinak és gondnokainak időrendbe sorolt névtárát, továbbá a 19-20. században szórványként az eklézsiához tartozó települések nevét.

Lukácsné Varga Eszter egyháztörténeti tanulmánya nem csupán alapos forrás-, hanem részletekbe menő helyismeretről is tanúskodik: a maróti református iskola tanulójaként és a gyülekezet konfirmandusaként saját tapasztalatokkal is rendelkezik.

A tanárnő nyugdíjas évei nem csupán ismertett munkájának elkészítésével teltek. *Pilismarót története I–II.* 1996-ban, illetve 2000-ben jelent meg. (A monográfia 2007-től elektronikusan is elérhető.) 2012-ben jelent meg *A letűnt paraszti világ nyomában, Pilismaróton* című kötete, mely gazdagon illusztrált fotóival a település néprajzi monográfiájának tekinthető.

Tiszteletre méltó alkotói munkássága alapján azt gondolnánk, hogy legújabb munkája valamelyik ismert kiadó gondozásában jelent meg. Nos, nem így történt, szerzői kiadás-ként hagyta el a nyomdát. Igaz, támogatóként ott találjuk Pilismarót Önkormányzatát, aki korábbi munkáinak is kiadója vagy szponzora volt.

Horváth Gáborné

Túlparti könyvespolc

Oros László: *Irodalmunk emlékei II. – Válogatás a felsőszei Bibliotheca Pro Patria könyvtár gyűjteményéből* (2018. 176 oldal)

A szerző személye és a könyv címe már ránézésre is élénk kíváncsiságot kelt az olvasóban. Kiadója a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE, Pilisvörösvár) és a felsőszei Bibliotheca Pro Patria. Felsőszei a szerző szülőhelye (1952). Középiskoláját a Komáromi Magyar Tanítási Nyelvű Szakközépiskolában végezte. Ezután az országban bekövetkezett történelmi változásokat megélve, ígéretes katonai karriert futott be. 1993-ban alezredesként szerelt le, és visszatelepült szülőfalujába. Irodalmi érdeklődése aktív gyűjtőmunkává változott, majd személyes írói-szerzői kapcsolatokra, baráti találkozásokra törekedett. Magánkönyvtára mintegy hét-ezer dedikált kötetet tartalmaz és igen nemes latin elnevezést visel.

A könyvállomány jellegzetessége még az irodalomelmélet műfajai közt is igen sajátos. A gyűjtés következtében olyan magyar nyelvű könyvek, kéziratok és egyéb nyomtatott dokumentumok gyarapodtak fel, melyekben neves szerzők egyéni stílusban ajánlották műveiket ugyancsak neves és jól ismert irodalmi-történelmi személyiségeknek, vagy éppenséggel a szenvedélyes kortárs gyűjtőnek, magának Oros Lászlónak. Így az ő szerző-szerkesztő és írói tevékenységében alkalma nyílt két-két jelentős személyiség közös érdeklődésének, alkotói életútjának pontos, de rövid, csupán egy-két oldalas, tömör bemutatására. (Adynál pl. Ady Endre menyasszonya címen Dénes Zsófiára.) A második kötet a személyes ismeretségeket és a levelezéseket már jóval bővebben közli, mint a 2016-ban megjelent első kötet (MBKKE, Pilisvörösvár). Magyarázható mindez a könyvanyag további fáradhatatlan gyűjtési folyamatával is, hiszen számtalan dedikáló és megtisztelt személy korábbi történelmi korokban élt.

A fejezetcímek is erre utalnak, pl.: Elszármazott írók, személyiségek; Régi felvidéki kiadványok; Régi idők tanúi; Egyházi személyiségek; Írók, könyvek, történetek; Szép könyvek; A zene hullámhosszán; A nűvészetek bája; Könyvheti találkozások; Ars Poeticák.

A kiadványt azoknak az olvasóknak ajánljuk, akiket a régebbi irodalmi tények és titkok mellett a mai szépirodalmi irányzatok, személyiségek és események is érdekelnek.

